

Academie voor
Wetgeving

Studiegids 2017-2018

masteropleiding tot wetgevingsjurist

Groep 16, tweede studiejaar

Inhoud

De Academie voor Wetgeving	3
De opleiding.....	3
Het competentieprofiel.....	3
Het curriculum.....	5
Onderwijsvormen, intervisie, toetsing en Eindopdracht	7
Evaluaties en feedback.....	8
De patroon	8
De examencommissie.....	9
Collegevrije perioden 2016/2017.....	10
De organisatie	11
De staf van de academie	13
Docenten, betrokken bij de opleiding	14
Modules derde en vierde semester (groep 16).....	16
Keuzevakken	29

De Academie voor Wetgeving

De masteropleiding tot wetgevingsjurist

De Academie voor Wetgeving is in 2001 opgericht om wetgevingsjuristen op te leiden. Daarom zorgt de academie ieder jaar voor de werving en selectie van een groep wetgevingsjuristen, die gaan werken bij een ministerie of de Tweede Kamer. Tegelijkertijd volgen zij de masteropleiding tot wetgevingsjurist. Daarnaast verzorgt de academie ook cursussen voor alle anderen die al bij de rijksoverheid werken en bij het wetgevingsproces zijn betrokken.

In deze studiegids staat alleen de masteropleiding tot wetgevingsjurist centraal.

Meer informatie over de andere cursussen is te vinden op www.acwet.nl.

De Academie voor Overheidsjuristen

Sinds 2009 is er een 'zusteracademie', de Academie voor Overheidsjuristen. Die academie biedt ook een masteropleiding aan en verzorgt eveneens cursussen voor ambtenaren die al in dienst zijn van de Rijksoverheid. Daarbij richt zij zich op overheidsjuristen die andere juridische werkzaamheden binnen de Rijksoverheid verrichten dan wetgeving, zoals het geven van juridisch advies en het behandelen van bezwaar- en beroepszaken. Voor meer informatie, zie www.acjur.nl. De Academie voor Wetgeving wordt samen met de Academie voor Overheidsjuristen beheerd door de Stichting Recht en Overheid.

Externe contacten

De Academie voor Wetgeving heeft nauw contact met het Kenniscentrum Wetgeving en Juridische Zaken (KCWJ) dat bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie is ondergebracht. Dit kenniscentrum richt zich bij uitstek op het ontwikkelen en delen van kennis op het terrein van wetgeving en juridische overheidsaangelegenheden.

De academie onderhoudt ook banden met alle Nederlandse universiteiten die zich bezighouden met onderzoek en opleiding ten aanzien van de wetgeving. Bovendien participeert de academie in de Vereniging voor wetgeving en wetgevingsbeleid, het verband voor alle wetgevingsjuristen in Nederland, en in de Vereniging JuristenRijk, die is opgericht voor alle juristen die werkzaam zijn bij de rijksoverheid.

De opleiding

De officiële naam van de opleiding is de duale postuniversitaire wo-master opleiding tot wetgevingsjurist. Die omschrijving heeft de volgende componenten:

- 'dual' betekent dat de trainees de opleiding combineren met werk;
- 'postuniversitair' betekent dat de trainees een universitaire studie rechten op masterniveau afgerond moeten hebben en gerechtigd moeten zijn tot het voeren van de titel meester of doctorandus in de rechten;
- 'wo-master' betekent dat de opleiding de zwaarte heeft van een universitaire master wat betreft inhoud, diepgang, academische instelling, studieduur en hoeveelheid studie-uren.

De opleiding is voor het eerst in 2006 geaccrediteerd door de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). In juni 2012 is de accreditatie als bestaande opleiding verlengd met zes jaar; de accreditatie voor nog eens zes jaar is in gang gezet en vindt naar verwachting plaats in voorjaar 2018.

Het competentieprofiel

Het doel van de opleiding is 'de kennis, vaardigheden en attitude bij te brengen die nodig zijn voor het functioneren als wetgevingsjurist teneinde kwalitatief goede wetgeving tot stand te kunnen brengen of om ontwerp-wetgeving te toetsen' (artikel 2, eerste lid, van de Onderwijs- en

examenregeling Academie voor Wetgeving). De vraag is dan wat die kennis, vaardigheden en attitudes zijn die een wetgevingsjurist moet hebben om succesvol te zijn. Daarvoor is een competentieprofiel voor de wetgevingsjurist opgesteld. Het profiel ziet er als volgt uit:

Tabel 1: het competentieprofiel van de wetgevingsjurist

Situatie \ Competentie	Intern	Extern
Omgevingsbewustzijn	Gevoelig zijn voor het beleid ten aanzien van wetgeving binnen de eigen organisatie en de kansen en risico's van een voorstel kunnen inschatten	Gevoelig zijn voor maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en de kansen en risico's van een voorstel vanuit de politiek of uitvoeringsinstanties kunnen inschatten
Probleemanalytisch vermogen	Onderkennen van juridisch relevante aspecten van een onderwerp, verbanden en achtergronden zien en conclusies trekken	Ontvankelijk zijn voor beleidsmatige en politieke aspecten van een onderwerp en deze in onderling verband zien
Juridische professionaliteit	Gedegen kennis van internationaal, Europees, staats- en bestuursrecht en van de theorie en praktijk van wetgeving kunnen toepassen	Kennis van de rechtsgebieden waarmee de eigen organisatie in aanraking komt, kunnen toepassen
Samenwerkingsgerichtheid	Bereid en in staat zijn samen met anderen te werken aan een gemeenschappelijk doel en daarbij tijdig een eigen inbreng hebben	Bereid en in staat zijn samen met anderen te werken aan een gemeenschappelijk doel, ook wanneer dit doel niet het eigen juridische belang is
Resultaatgerichtheid	Doelen stellen, initiatief nemen en afspraken nakomen	Procesmatig en systematisch te werk gaan om resultaten te behalen
Oordeelsbekwaamheid	Denken in alternatieven, deze tegen elkaar afwegen en tot een juridisch verdedigbare slotsom komen	Bijdragen aan het nemen van beslissingen door het uitspreken van duidelijke meningen en het maken van heldere keuzes
Uitdrukkingsvaardigheid	Duidelijke en wetgevingstechnisch correcte teksten voor regelingen, toelichtingen en nota's schrijven en mondeling presenteren	Mondeling en schriftelijk communiceren op een wijze die niet-juristen overtuigt en de relatie goed houdt

Het profiel maakt onderscheid tussen intern en extern functioneren. 'Intern' betreft de situatie dat de wetgevingsjurist zelfstandig werkt, dan wel met directe collega's, begeleiders en leidinggevenden van de eigen wetgevingsafdeling samenwerkt. 'Extern' betreft het overleg en de samenwerking met anderen buiten de eigen afdeling. Er zijn namelijk accentverschillen in de werkzaamheden: 'intern' word je gezien als jurist tussen juristen, 'extern' als ambtenaar met een juridische expertise tussen anderen met andere expertises.

Het profiel is afgeleid van de competentieprofielen voor wetgevingsjuristen die door verschillende ministeries worden gehanteerd. Het bestuur van de academie en de Deelnemersraad hebben het geaccordeerd en de Curriculumcommissie en de kerndocenten aanvaarden het als uitgangspunt van de opleiding. Het is daarmee van belang voor de selectie voor het traineeship en de invulling van het programma. Ook geeft het het streefdoel van de opleiding weer: wie de gehele opleiding gevolgd heeft, moet zich de in het profiel weergegeven competenties eigen gemaakt hebben. Dat wordt beoordeeld door toetsing van individuele modules en de Eindopdracht.

Het curriculum

De opleiding duurt twee jaar. Het eerste jaar is het basisjaar, waarin het gaat om de 'essentie', dat wil zeggen de onderwerpen die je moet beheersen om als wetgevingsjurist te kunnen functioneren. Het tweede jaar is het verdiepingsjaar. Daarin gaat het om de onderwerpen die van belang zijn om beter te worden in de functie van wetgevingsjurist. De onderwerpen zijn verdeeld over modules, die gegroepeerd zijn in vijf clusters, als volgt:

Tabel 2: het curriculum

	Cluster Wetgeving	Cluster Context van wetgeving	Cluster Staats- en bestuursrecht	Cluster EU en internationaal recht	Cluster Vaardigheden
Basis	Werken als wetgevingsjurist	Politicologie en bestuur	Staats- en bestuursrecht I	Europees recht 1	Schrijfvaardigheid 1 en 2
	Kwaliteit van wetgeving	Rechtseconomie	Staats- en bestuursrecht II	Europese driedaagse	Presenteren Adviseren
Verdieping	Terug naar de wetgevingspraktijk Vergelijkend staatsrecht	Recht vanuit sociaal-wetenschappelijk gezichtspunt	Rechtshandhaving en sanctionering	Europees recht 2 Mensenrechten Werkbezoek Berlijn	Onderhandelen Praktijkstage Andere stage
Keuze	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rechtsfilosofie ▪ Europees bestuursrecht ▪ Gebruik van IAK ▪ Toekomstgericht reguleren ▪ Budgettair beleid ▪ Gemeente in de teugels ▪ Wetgeving en rechtstoepassing ▪ Telecommunicatierecht ▪ Cybersecurity ▪ Practical English ▪ Practical writing in English 				
Eindopdracht					

Keuzemodules

Het opleidingsprogramma bevat ruimte voor keuze uit een aantal modules. Een aantal van deze modules was voorheen (onderdeel) van het verplichte programma, andere zijn afkomstig uit het programma met cursussen die de academie in open inschrijving aanbiedt. Andere wetgevingsjuristen of overheidsjuristen dan trainees nemen daarom ook deel aan deze keuzemodules.

Er moet voor (tenminste) 4 ec's aan keuzevakken worden gevolgd. Verderop in deze studiegids wordt uitgelegd wat precies de bedoeling is ten aanzien van de keuzevakken.

Stages

Elke trainee loopt een stage van een maand bij Bureau Wetgeving van de Tweede Kamer. Als de trainee is aangesteld bij de Tweede Kamer, wordt hij of zij voor drie maanden gedetacheerd bij een ministerie. Daarnaast doet elke trainee een andere stage. Dat kan een ruilstage zijn, wat wil zeggen dat hij of zij voor een maand van plaats verwisselt met een andere collega. Zo ziet iedere trainee ook hoe er op de andere deelnemende ministeries gewerkt wordt. De stage kan, in overleg met de opleidingscoördinator, ook anders worden ingevuld, bijvoorbeeld door een stage bij een uitvoeringsinstantie of toezichthouder.

Studiepunten en studie-uren

Iedere geaccrediteerde masteropleiding moet minimaal 60 studiepunten beslaan. Deze studiepunten, of ec's, worden bepaald volgens het Europees Systeem voor de overdracht en de accumulatie van studiebelastingpunten (in het Engels: *European Credit Transfer System*). Eén ec staat voor 28 studie-uren, die ingevuld kunnen worden met contacturen en uren voor zelfstudie. De modules zijn verdeeld in contacturen en zelfstudie-uren. Contacturen zijn de uren dat de trainee op de academie moet zijn. Voor de bijeenkomsten geldt namelijk een aanwezigheidsverplichting. Tentamens die op de academie gemaakt moeten worden, worden ook aangemerkt als contacturen. Zelfstudie-uren betreffen de uren waarop men niet op de academie moet zijn, maar zelfstandig werkt aan de opleiding. Het gaat daarbij in het bijzonder om de voorbereiding van de bijeenkomsten en de tentamens alsmede het maken een opdracht die ter voorbereiding of afsluiting van een module moet worden gemaakt. Begeleiding door de patroon of begeleider op het werk kan ook onder de zelfstudie-uren vallen. In deze tabel staan de modules vermeld met de daarbij behorende studiepunten en de ermee corresponderende studie-uren.

Tabel 3: Modules, studiepunten en studie-uren

Module	ec's	studie-uren
Cluster Wetgeving:	8	224
Werken als wetgevingsjurist	4	112
Kwaliteit van wetgeving	2	56
Terug naar de wetgevingspraktijk	2	56
Cluster Context van wetgeving:	8	224
Politicologie en bestuur	2	56
Rechtseconomie: aanbevelingen voor de wetgever	2	56
Vergelijkend staatsrecht	2	56
Recht vanuit sociaal-wetenschappelijk gezichtspunt	2	56
Cluster Staats- en bestuursrecht:	11	308
Staats- en bestuursrecht 1	4	112
Staats- en bestuursrecht 2	4	112
Rechtshandhaving en sanctionering	3	84
Cluster EU en internationaal recht:	12	336
Europees recht 1 en 2	5	140
Mensenrechten	4	112
Werkbezoek en werkweek	3	84
Cluster Vaardigheden:	7	196
Schrijfvaardigheid 1 en 2	2	56
Presenteren, Adviseren en Onderhandelen	2	56
Intervisie	1	28
Praktijkstage en andere stage	2	56
Eindopdracht	11	308
Tussentotaal	57	1596
Keuzevakken: kies uit aanbod voor 4 ec's	4	112
Eindtotaal	61	1708

Onderwijsvormen, intervisie, toetsing en Eindopdracht

Onderwijsvormen

De onderwijsvorm van de modules in het eerste jaar betreft vooral de overdracht van kennis en vaardigheden in de vorm van colleges. Er is dan in belangrijke mate sprake van ‘eenrichtingsverkeer’ van de docent naar de trainees, omdat laatstgenoemden nog weinig ervaring hebben met de wetgevingspraktijk. Een actieve houding van de trainee tijdens de bijeenkomsten wordt evenwel vanzelfsprekend geacht.

In het tweede jaar wordt de trainee geacht enige wetgevingservaring te hebben en in staat te zijn complexere materie te bevatten. Daarom wordt dan ook verwacht dat de trainee eigen werk ‘meeneemt’ in de opleiding, nadenkt over wetgeving en het werk als wetgevingsjurist en zelfstandiger leert zich kennis en vaardigheden eigen te maken. Daarbij past dus ‘tweerichtingsverkeer’. Ook in het tweede jaar vinden de meeste modules in werkcollegevorm plaats, maar de trainees worden dan meer door de docenten aangesproken op een actieve, kritische en creatieve houding ten opzichte van de materie.

Intervisie

Het aanleren van kennis omtrent wetgeving en het werk van een wetgevingsjurist kan niet los worden gezien van het vergroten en verbeteren van de vaardigheden om het geleerde te benutten in de praktijk. Die kennis en vaardigheden zijn daarbij geen zaken die worden ‘overgedragen’ van deskundigen op leerlingen. Zij worden tijdens de opleiding en het werk aangeboden en elke trainee is er zelf verantwoordelijk voor om zich deze eigen te maken en daarmee het maximale te halen uit het traineeship.

Om hierbij te helpen worden al jarenlang vaardigheidstrainingen gegeven. Daarnaast is er intervisie. Bij intervisie gaat het erom dat men elkaar ondersteunt en adviseert bij werkproblemen. Dat gebeurt in een groep van gelijken, waarbij in een gezamenlijk afgesproken structuur gereflecteerd wordt op die problemen, die van technische of persoonlijke aard kunnen zijn. Het doel van deze gesprekken is om tot inzichten en oplossingen te komen die benut kunnen worden op het werk.

Het startpunt voor de intervisiebijeenkomsten is het assessmentrapport, dat is opgesteld tijdens de selectieprocedure, aangevuld met een ontwikkeladvies. Met behulp daarvan maakt iedere trainee een persoonlijk ontwikkelingsplan. Dat dient zowel om de focus te richten op de competenties die ontwikkeld moeten worden, als om de eigen verantwoordelijkheid van de trainee voor het leerproces vorm te geven. Tijdens de intervisiebijeenkomsten wordt immers bezien of de gewenste ontwikkeling plaatsvindt.

Toetsing

De wijze van toetsing wordt voor iedere module vastgesteld, lettend op de leerdoelen en inrichting van de desbetreffende module. In deze studiegids wordt aangegeven op welke wijze de modules worden getoetst. De te kiezen toetsvormen zijn tentamens (beantwoording van schriftelijke of mondelinge vragen), beoordeling van schriftelijke of mondelinge opdrachten, actieve deelname aan werkbezoeken en vaardigheidstrainingen en beoordeling van de stage door de stagebegeleider. Bij de beoordeling van de tentamens en opdrachten wordt in ieder geval gekeken naar de juistheid van het antwoord, de opbouw van de argumentatie en de schriftelijke presentatie. Bij een aantal tentamens worden aanvullende of meer specifieke beoordelingscriteria toegepast. Deze worden dan vooraf meegedeeld. Trainees kunnen hun werk en de daarbij door de docent gegeven opmerkingen inzien. Ook krijgen zij modelantwoorden of een nabespreking van het tentamen of de opdracht.

Gang van zaken bij tentamenafname

- Studenten mogen alleen tentamens maken in de daarvoor gereserveerde zaal of zalen.
- Er wordt alleen gebruik gemaakt van laptops van de Academie.
- Mobiele telefoons moeten uitgeschakeld (dus ‘stil’ is niet voldoende) zijn en opgeborgen worden tijdens het tentamen. Ook is muziek beluisteren door een koptelefoon niet toegestaan.

- De surveillant controleert of alleen het toegestane materiaal (conform de tentameninstructie) op tafel ligt. Dus: geen telefoons op tafel.
- Tentamens worden tegelijkertijd aan iedereen uitgedeeld.
- Studenten mogen tot 30 minuten na aanvang van het tentamen naar binnen.
- Studenten mogen tot 30 minuten na aanvang de zaal niet verlaten.
- Na een half uur zijn toiletbezoek en koffie en thee pakken toegestaan, maar niet tegelijk met een andere student.
- Als je opstaat van je tafel, mag de toets niet zichtbaar voor anderen op het beeldscherm zijn. Verklein dus je beantwoording op het scherm even.
- Een kwartier voor de eindtijd waarschuwt de surveillant.
- Op de eindtijd moet iedereen stoppen met schrijven en mag alleen nog het tentamen per e-mail verstuurd worden.
- Tentamenopgaven worden ingeleverd bij surveillant.
- Een student die klaar is, verlaat meteen de zaal en blijft ook niet bij de zaal napraten.

Eindopdracht

De opleiding wordt afgesloten met een uitgebreide Eindopdracht, een 'meesterproef' waarmee de trainees kunnen laten zien dat zij zich ontwikkeld hebben tot wetgevingsjurist. Om deze meestersproef met een goed cijfer te kunnen afronden, wordt van de trainee een brede kennis en kunde en een grote inzet verlangd.

Evaluaties en feedback

Het opleidingsprogramma wordt op verschillende manieren achteraf beoordeeld en geëvalueerd. Allereerst zijn er de evaluaties, die na afloop van elke module door de trainees moeten worden ingevuld. Voor de academie is dat van groot belang, omdat de evaluatieresultaten gebruikt worden bij de continue verbetering van het opleidingsprogramma.

Vragen van algemene aard en opmerkingen met betrekking tot de studie, de studielast of de programmering kunnen in het studentenoverleg aan de orde komen. Vier trainees (vertegenwoordigers voor elke groep trainees wetgevingsjuristen en overheidsjuristen één) spreken maandelijks met de programmamanager en de opleidingscoördinator. Voorafgaand aan elk overleg vraagt de opleidingscoördinator om de inbreng van de trainees.

Aan het eind van het eerste opleidingsjaar vinden individuele gesprekken met de trainees plaats, waarin zij vrij (zonder verslaglegging) met de rector en de programmamanager kunnen spreken over de goede en minder goede kanten van de opleiding, de relatie met het werk, de organisatie en alle zaken die met de opleiding samenhangen.

Met behulp van de inbreng van de trainees, de eigen bevindingen van de programmamanager en de opleidingscoördinator en van gesprekken met docenten en trainers worden ieder jaar verbeteringen in het programma voorgesteld. Deze voorstellen worden besproken met de kerndocenten en de Curriculumcommissie. Aan de hand van hun opmerkingen en suggesties daarbij wordt het opleidingsprogramma voor het volgende jaar vorm gegeven.

De patroon

Bij de werkzaamheden binnen de organisatie waarbij de trainee werkt, ontvangt de trainee begeleiding van een patroon. Dat is een ervaren jurist die voor deze inhoudelijke begeleiding is geselecteerd. Soms treedt de patroon ook als mentor op, wat wil zeggen dat hij of zij de trainee wegwijs maakt binnen het departement en helpt bij het wennen aan werken in een ambtelijke

organisatie. De omschakeling van het volgen van een universitaire studie naar het voltijds uitvoeren van nieuwe werkzaamheden is immers niet altijd gemakkelijk.

Het is primair de verantwoordelijkheid van de trainee om de patroon in te lichten over de activiteiten bij de academie. Regelmatig contact tussen de trainee en de patroon is belangrijk, zeker in het eerste jaar van de opleiding. De academie organiseert ook twee keer per jaar een patroonsbijeenkomst waarin de patroons over recente ontwikkelingen worden geïnformeerd.

In het contact tussen de academie en de werkgevers van de trainees is het uitgangspunt dat de rector een trainee beoordeelt op diens functioneren *in het kader van de opleiding* en de leidinggevende de trainee op diens functioneren *tijdens het uitvoeren van werkzaamheden*. Dat betekent ook dat eventuele problemen met het werk of de aanstelling niet door de academie of de rector kunnen worden opgelost, maar met de werkgever moeten worden besproken. Natuurlijk kunnen patroons en trainees met vragen en suggesties terecht bij de academie.

De examencommissie

De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de eindkwalificaties van de opleiding. In de Onderwijs- en examenregelingen van beide academies (OER AvW en OER AvO) zijn deze eindkwalificaties vastgesteld en door middel van toetsing van de afzonderlijke modules kan worden beoordeeld of de student aan die kwalificaties voldoet. Zodoende ondertekent de voorzitter van de examencommissie ook de cijferlijst die hoort bij het diploma.

Daarnaast heeft de examencommissie de taak om de kwaliteit van tentamens en examens te waarborgen. Het waarborgen van de kwaliteit doet de examencommissie met name in het voortraject, door bijvoorbeeld:

- deskundige examinatoren aan te wijzen;
- checklists vast te stellen waarmee de toetscommissie (die daartoe is aangewezen door de examencommissie) de toetstechnische en inhoudelijke kwaliteit van toetsen controleert;
- het toetsbeleid van de academies vast te stellen.

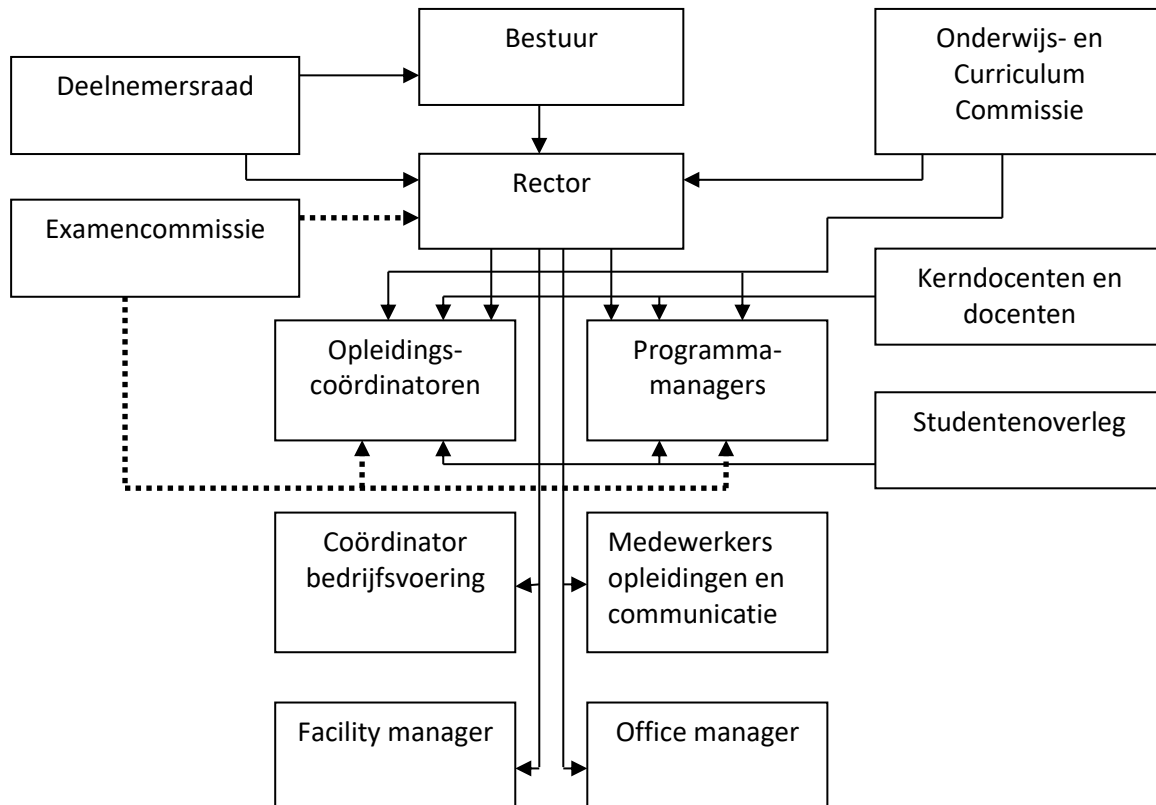
Ook beslist de examencommissie overeenkomstig de OER op eventuele bezwaren tegen de toetsuitslag. In het traject na de toetsafname heeft de examencommissie evenwel beperkte bevoegdheden. Het is aan de examinerator om de uitslag van een toets vast te stellen en de examencommissie toetst deze afweging marginaal, waarbij de vraag gesteld wordt of de examinerator in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen. De examencommissie kan alleen ingrijpen als de examinerator bij de beoordeling evident onjuiste maatstaven heeft aangelegd.

Ten slotte beslist de examencommissie op verzoeken om het verlenen van vrijstellingen. Een belangrijk uitgangspunt bij vrijstellingen is dat de academie ervan uitgaat dat een student aan alle verplichte onderdelen van de opleiding meedoet, ook als hij of zij in de bachelor- of masteropleiding bepaalde onderdelen al heeft gevolgd. Het hebben van een master Staats- en bestuursrecht ontslaat dus niet van de verplichting om de module Staats- en bestuursrecht te volgen. Op grond van de artikelen 23 OER AvW en 24 OER AvO worden vrijstellingen verleend als een student niet in staat is om aan een module deel te nemen of de toets af te leggen. De examencommissie toetst dan of de kennis of vaardigheden die in de module overgedragen of getraind worden, bij de student aanwezig zijn.

Collegevrije perioden 2017/2018

Herfstvakantie:	14 oktober t/m 22 oktober 2017
Kerstvakantie:	23 december 2017 t/m 7 januari 2018
Voorjaarsvakantie:	24 februari t/m 4 maart 2018
Pasen:	1 en 2 april 2018
Koningsdag:	27 april 2018
Meivakantie:	28 april t/m 6 mei 2018
Hemelvaartsdag:	10 mei 2018
Pinksteren:	20 en 21 mei 2018
Zomervakantie:	14 juli t/m 26 augustus 2018

De organisatie

Het bestuur van de Academie voor Wetgeving bestaat uit mr. R.J.J.M. Pans, staatsraad in de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (voorzitter), prof. mr. W. den Ouden, hoogleraar Staats- en bestuursrecht en Dean van de Honours Academy van de Universiteit Leiden, en mr. F.H.G. de Grave, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en voorzitter van de Orde van Medisch Specialisten. De directeur WJZ van het ministerie van Veiligheid en Justitie, mr. drs. A.G. van Dijk, neemt namens de minister deel aan de beraadslagingen van het bestuur. De voorzitter van de Onderwijs- en Curriculumcommissie is adviserend lid van het bestuur.

De directeuren Wetgeving en Juridische Zaken van de ministeries en de griffier van de Tweede Kamer vormen de Deelnemersraad. De raad adviseert over alle aangelegenheden van de academie. Bovendien neemt hij besluiten over een aantal onderwerpen. De raad wordt voorgezeten door de directeur WJZ van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

De Onderwijs- en Curriculumcommissie adviseert de rector, de programmamanagers en de opleidingscoördinatoren over de opleidingen, met name over de aard en omvang van de vakgebieden en modules, de programmering op hoofdlijnen en de inhoud van de modules. De voorzitter van de Onderwijs- en Opleidingscommissie is prof. mr. F.J. van Ommeren, hoogleraar Staats- en bestuursrecht aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

De examencommissie bestaat uit de volgende leden:

- prof. dr. M. Kuijer, voorzitter, inhoudsdeskundige
- prof. mr. P.J.J. Zoontjens, extern lid, inhoudsdeskundige
- drs. E. Smeitz-Cohen, secretaris en lid
- mr. T. Witberg, adviserend lid
- dr. N.A. Florijn, adviserend lid

De rector is het hoofd van de opleiding en geeft tevens als directeur leiding aan de staf. De programmamanagers dragen, samen met de kerndocenten, zorg voor de inhoudelijke kwaliteit van de opleidingen. De opleidingscoördinatoren verzorgen de organisatie van de opleidingen en cursussen die worden aangeboden. Daarbij ondersteunt de medewerker opleidingen hen. De coördinator communicatie en werving is verantwoordelijk voor de communicatie over de academie en de werving van nieuwe trainees. De coördinator bedrijfsvoering, de office manager en de facility manager zorgen voor de organisatorische, secretariële en facilitaire ondersteuning van de opleiding en overige academieaangelegenheden.

Het studentenoverleg bestaat uit vertegenwoordigers van de groepen trainees die door de programmamanager en opleidingscoördinator geïnformeerd worden over de opleiding. Zij bespreken maandelijks de gang van zaken tijdens de opleiding en brengen advies uit over alle opleidingsaangelegenheden.

De staf van de academie

Rector

prof. mr. Bert Niemeijer
t 070-3129833 e e.niemeijer@acwet.nl

Programmamanagers

dr. Nico Florijn
t 070-3129834 e n.florijn@acwet.nl
prof. dr. Pauline Westerman
t 070-3129830 e p.westerman@acwet.nl
mr. Tineke Witberg
t 070-3129836 e t.witberg@acwet.nl
dr. mr. Monique Wesselink
t 070-3129835 e m.wesselink@acwet.nl

Opleidingscoördinatoren en medewerkers opleidingen

mr. Rinus Cost, medewerker opleidingen
t 070-3129844 e r.cost@acwet.nl
drs. Alice Kieboom, overheidsjuristen en wetgevingsjuristen
t 070-3129837 e a.kieboom@acwet.nl
Sharon Muwonge, tweedejaars trainees overheidsjuristen en wetgevingsjuristen
t 070-3129838 e b.vanderkleij@acwet.nl
Juliette Reukema, eerstejaars trainees overheidsjuristen en wetgevingsjuristen
t 070-3129842 e b.vanderkleij@acwet.nl
Esther Ruigrok van de Werve, medewerker opleidingen
t 070-3129841 e e.ruigrok@acwet.nl
drs. Esther Smeitz-Cohen, adviseur opleiding en selectie, en secretaris examencommissie
t 070-3129810 e e.smeitz@acwet.nl

Bedrijfsvoering

Lydia Dijkhuizen, medewerker communicatie
t 070-3129852 e l.dijkhuizen@acwet.nl
Karen van der Els, coördinator officemanagement
t 070-3129832 e k.vanderels@acwet.nl
mr. Liesbeth Heessels, coördinator bedrijfsvoering en financiën
t 070-3129839 e l.heessels@acwet.nl
Tijs van der Lugt, facility management
t 070-3129831 e facilitair@acwet.nl
Patricia Motos, directiesecretaresse
t 070-3129830 e p.motos@acwet.nl
Richard Parlevliet, facility management
t 070-3129831 e facilitair@acwet.nl

Docenten, betrokken bij de opleiding

- mr. dr. A.B. Blomberg, bijzonder hoogleraar Rechtshandhaving, Erasmus Universiteit Rotterdam, en advocaat/partner ngnb advocaten te Amsterdam
- mr. R. Boer, senior beleidsmedewerker, Directie Financiële Markten, ministerie van Financiën
- mr. A.H.M. Boere, plv. hoofd afdeling Wetgeving, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- mr. T.C. Borman, coördinerend raadadviseur, directie Wetgeving en Juridische Zaken, ministerie van Veiligheid en Justitie
- mr. dr. A. van den Brink, universitair Hoofddocent aan de Universiteit Utrecht en directeur van het Europa Instituut
- dr. C.M. Brölmann, universitair hoofddocent Internationaal recht, Universiteit van Amsterdam
- prof. mr. dr. H.E Bröring, hoogleraar Integrale Rechtsbeoefening, Rijksuniversiteit van Groningen
- mr. D. Corver LL.M.leg, juridisch medewerker Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.
- mr. P.M. van den Eijnden, senior juridisch specialist, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- mr. dr. H. van Eijken, assistent professor Internationaal en Europees recht aan de Universiteit Utrecht
- mr. P.J. van der Flier, voormalig hoofd sector Juridische Zaken en juridisch adviseur ministerie van Veiligheid en Justitie
- dr. N.A. Florijn, programmamanager, Academie voor Wetgeving en Academie voor Overheidsjuristen
- dr. mr. J.R. Groen, wetgevingsjurist bij het ministerie van Veiligheid en justitie
- prof. dr. J.J.M. van Holsteyn, bijzonder hoogleraar Kiezersonderzoek, Universiteit Leiden
- prof. mr. M.J. Jacobs, hoogleraar Europees Bestuursrecht en Openbaar Bestuur, universiteit van Maastricht, en raadadviseur, directie Wetgeving en Juridische Zaken, ministerie van Veiligheid en Justitie
- prof. dr. J. Kennedy, hoogleraar Nieuwste geschiedenis, Universiteit van Amsterdam
- prof. dr. R.A. Koole, hoogleraar Politicologie, Universiteit Leiden
- mr. L.L. van der Laan, LL.M.leg, wetgevingsjurist, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- prof. mr. drs. M.L.P. Loenen, hoogleraar Mensenrechten en Diversiteit, universiteit Leiden
- mr. dr. J. Luijendijk, raadadviseur, ministerie van Algemene Zaken
- dr. T.P. Marguery, universitair docent Universiteit Utrecht
- prof. mr. dr. A.J.C. de Moor-van Vugt, hoogleraar Staats- en bestuursrecht, Universiteit van Amsterdam
- prof. dr. mr. B. Niemeijer, rector Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen en bijzonder hoogleraar Rechtssociologie, Vrije Universiteit te Amsterdam
- dr. P. Nieuwenburg, universitair hoofddocent politieke filosofie, universiteit Leiden
- mr. J.M. Palm, adviseur mensenrechten bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie
- prof. dr. J. Renkema, emeritus hoogleraar Tekstwetenschap, Universiteit van Tilburg
- mr. M.W. Scheltema, advocaat en partner Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.
- prof. mr. E.A. Schilder, hoogleraar Staatsrecht, Vrije Universiteit te Amsterdam
- prof. dr. L.A.J. Senden, hoogleraar Europees en internationaal publiekrecht, Universiteit van Tilburg
- drs. E.J.R. Swaving, trainer en consultant
- mr. H. Temmink, plv. afdelingshoofd, DG Interne Markt en Financiële Diensten, Europese Commissie
- dr. R.K. Tromble, universitair docent politieke communicatie
- prof. dr. W.J.M. Voermans, hoogleraar Staats- en bestuursrecht, Universiteit Leiden
- prof. dr. S.A. de Vries, hoogleraar EU interne-marktrecht en grondrechten – Jean Monnet leerstoel, Universiteit Utrecht

- dr. mr. M. Wesselink, programmamanager, Academie voor Wetgeving en Academie voor Overheidsjuristen
- prof. dr. P.C. Westerman, hoogleraar Rechtsfilosofie, Rijksuniversiteit Groningen, en programmamanager, Academie voor Wetgeving en Academie voor Overheidsjuristen
- dr. H.A.M. Weyers, universitair docent Rechtstheorie, Rijksuniversiteit Groningen
- prof. mr. R.J.G.M. Widdershoven, hoogleraar Europees bestuursrecht, Universiteit Utrecht
- prof. dr. H.B. Winter, universitair docent, Rijksuniversiteit Groningen
- mr. S.F.M. Wortmann, lid van de Raad van State
- prof. mr. S.E. Zijlstra, hoogleraar Staats- en bestuursrecht, Vrije Universiteit te Amsterdam

Modules in de opleiding tot wetgevingsjurist, groep 16

	ec's	studie uren	contact-uren	zelfstudie uren
Eerste semester (najaar 2016):				
Wetgeving in vogelvlucht	4	112	30	82
Staats- en bestuursrecht 1	4	112	33	79
Politicologie en bestuur	2	56	21	35
Presenteren	0,5	14	12	2
Juridisch schrijven	1	28	9	19
<i>Tussentotaal</i>	<i>11,5</i>	<i>322</i>	<i>105</i>	<i>217</i>
Tweede semester (voorjaar 2017):				
Kwaliteit van wetgeving	2	56	24	32
Bestuursrecht	4	112	27	85
Europees recht 1	3	84	30	54
Werkbezoek Berlijn	2	56	40	16
Schriftelijk adviseren (begin)	0,5	14	4	10
Onderhandelen	1	28	12	16
Adviseren	0,5	14	12	2
Intervisie	0,5	14	14	0
<i>Tussentotaal</i>	<i>13,5</i>	<i>378</i>	<i>163</i>	<i>215</i>
Derde semester (najaar 2017):				
Rechtshandhaving en sanctionering	3	84	27	57
Mensenrechten	4	112	21	91
Europees recht 2	2	56	18	38
Schriftelijk adviseren (vervolg)	0,5	14	5	9
Intervisie	0,2	6	6	0
<i>Tussentotaal</i>	<i>9,7</i>	<i>272</i>	<i>77</i>	<i>195</i>
Vierde semester (voorjaar 2018):				
Terug naar de wetgevingspraktijk	2	56	15	41
Recht vanuit een sociaal-wetenschappelijk gezichtspunt	2	56	15	41
Vergelijkend staatsrecht	2	56	15	41
Werkweek: De EU in Den Haag	1	28	28	0
Eindopdracht	11	308	20	288
Intervisie	0,3	8	5	3
<i>Tussentotaal</i>	<i>18,3</i>	<i>512</i>	<i>98</i>	<i>414</i>
Stages en keuzevakken				
Stage bij de Tweede Kamer en andere stage	2	56	56	0
Keuzevakken	4	112	38	74
<i>Totaal</i>	<i>61</i>	<i>1708</i>	<i>551</i>	<i>1157</i>

Derde semester

1. Rechtshandhaving en sanctionering

Deze module wordt samen met groep 8 OJ gevolgd

In deze module komen de verschillende instrumenten voor rechtshandhaving aan de orde met hun mogelijkheden en grenzen. Niet alleen wordt inzicht gegeven in de wijze waarop handhaving en toezicht plaatsvinden, maar ook in de juridische en beleidsmatige aspecten waarmee men rekening moet houden bij het regelen van de handhaving en het toezicht. Daarbij worden de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke mogelijkheden van handhaving behandeld, hun kenmerken, grenzen en overlap. Aandacht daarbij is er voor het toezicht en de handhaving in het economisch publiekrecht en de wijze waarop het toezicht daarin wordt vorm gegeven. Om een goed inzicht te krijgen in hoe handhaving in de praktijk werkt en voor welke dilemma's en problemen een handhaver zich ziet gesteld, wordt de module voor de trainees Overheidsjuristen afgesloten met een bezoek aan de stadsmariniers van de gemeente Rotterdam. De trainees Wetgevingsjuristen brengen een bezoek aan een uitvoeringsinstantie om kennis te nemen van de uitvoering in de praktijk.

Leerdoelen

- Trainees kennen de juridische aspecten van en de verschillende wijzen waarop overheidsregels kunnen worden gehandhaafd;
- zij kennen de diverse handhavings- en sanctie-instrumenten en weten op welke wijze zij die kunnen toepassen;
- zij weten met welke soort vraagstukken en problemen een kan worden geconfronteerd en kunnen dit gebruiken bij hun advisering.

Programma

Sessie 1:	Toezicht en handhaving: uitgangspunten, effectiviteit en beperkingen prof. dr. H.B. Winter 13 september 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
Sessie 2:	Bestuursrechtelijke handhaving: algemene aspecten en herstelsancties mr. dr. A.B. Blomberg 13 september 2017, van 13.30 tot 16.30 uur
Sessie 3:	Bestuursrechtelijke strafsancties prof. mr. dr. H.E. Bröring 15 september 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
Sessie 4:	Toezicht en handhaven in het economisch publiekrecht prof. mr. dr. A.J.C. de Moor-van Vugt 22 september 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
Sessie 5:	Privaatrechtelijke handhaving prof. mr. M.W. Scheltema 22 september 2017, van 13.30 tot 16.30 uur
Sessie 6:	Toezicht en handhaving in de praktijk E. Meulman 29 september 2017, van 9.30 tot 12.30 uur

Toets

De module wordt afgesloten met een take-home opdracht, die tot 6 november 2017 om 12.30 uur ingeleverd kan worden.

In december zal een bijeenkomst over strafrechtelijke sanctionering plaatsvinden.

2. Europees recht 2

Deze module wordt samen met groep 8 OJ gevolgd

Deze module betreft het materieel Europees recht. Daarbij gaat het in de eerste plaats over de vrijheden ten behoeve van de werking van de interne markt, in bijzonder het vrije verkeer van goederen en diensten. Ook de andere vrijheden en hun betekenis voor de Nederlandse wetgevingspraktijk komen aan bod. In de tweede plaats gaat het in dit onderdeel over het mededingingsbeleid van de EG en de betekenis en de inhoudelijke aspecten van het Europese steunkader. Het materieel recht wordt verduidelijkt door praktijkvoorbeelden en jurisprudentie van het Hof van Justitie.

Leerdoelen

- Trainees kunnen de instellingen van de Europese Unie en hun taken en bevoegdheden benoemen en kunnen aangeven volgens welke procedures Europese besluiten tot stand komen, worden uitgevoerd of aan rechterlijke toetsing worden onderworpen;
- Zij kennen de belangrijkste materieelrechtelijke onderwerpen uit het Europees recht en kunnen deze kennis bij het maken van wetgeving toepassen;
- Zij oefenen zich in het beargumenteren van Europeesrechtelijke standpunten bij het maken van wetgeving;
- Zij weten hoe Europese en Nederlandse instellingen discussies over maatschappelijke onderwerpen organiseren en hoe deze over oplossingen daarvoor onderhandelen;
- Daarbij benaderen zij het Europees recht in het bijzonder als een rechtsgebied dat op een actieve wijze tot gelding gebracht moet worden in de Nederlandse rechtsorde.

Programma

- Sessie 1: Interne markt
prof. dr. S.A. de Vries
6 oktober 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 2: De vrijheden
prof. dr. S.A. de Vries
6 oktober 2017, van 13.30 tot 16.30 uur
- Sessie 3: Staatssteun en diensten van algemeen economisch belang
Mr. E.H. (Erik) Pijnacker Hordijk
1 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 4: Niet-economische integratie: de JBZ-aangelegenheden
dr. T.P. Marguery
8 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 5: Mededinging
Prof. Dr. A. Gerbrandy
13 oktober 2017, van 9.30 tot 12.30 uur

Toets

De module wordt afgesloten met een open boek tentamen op 1 december 2017, van 9.30 tot 12.30 uur.

3. Mensenrechten

Sessies 5 en 6 worden samen met groep 8 OJ gevolgd

De module geeft inzicht in de betekenis van de mensenrechten voor de wetgeving. Daarbij wordt allereerst de historische ontwikkeling van de mensenrechten besproken. Ook komen de bronnen en belangrijkste mechanismen voor het invoeren van de mensenrechten aan de orde. Daarna wordt specifiek ingegaan op het EVRM, de daarin vervatte procedures en de belangrijkste algemene leerstukken van de mensenrechtenbescherming. Verder wordt uitgelegd hoe verdragen – en dan niet alleen op mensenrechtelijk terrein – kunnen doorwerken in de Nederlandse rechtsorde. In de daarop volgende bijeenkomsten wordt de betekenis van de mensenrechten voor de strafrechtelijke en staats- en bestuursrechtelijke wetgeving besproken. De module wordt afgerond met een bijeenkomst over het gelijkheidsbeginsel, een mensenrecht dat op vele beleidsterreinen een rol speelt.

Leerdoelen

- Trainees kunnen de belangrijkste mensenrechtenverdragen benoemen alsmede de daarin opgenomen mechanismen om mensenrechten te beschermen;
- Zij hebben inzicht in de wijze waarop verdragen doorwerken in de Nederlandse rechtsorde;
- Zij zijn in staat te analyseren wat de gevolgen zijn van een aantal mensenrechten voor beleid en wetgeving;
- Zij kunnen op grond van hun begrip van de mensenrechtenbescherming vragen stellen bij politieke of bestuurlijke plannen of ontwikkelingen;
- Zij kunnen vanuit de mensenrechtelijke optiek duidelijke argumenten voor of tegen bepaalde stellingen formuleren en daarover debatteren;
- Daarbij hanteren zij een generalistische, niet louter juridische of bestuurlijke, instelling.

Programma

- Sessie 1: Inleiding in mensenrechten: historische ontwikkeling, inleiding tot de institutionele mechanismen, doorwerking in de nationale rechtsorde
mr. J.M. Palm
10 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 2: EVRM: relevante jurisprudentie voor de wetgevingsjurist
mr. J.M. Palm
15 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 3: Gelijke behandeling
prof. mr. drs. M.L.P. Loenen
22 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 4: Privacy en dataprotectie
mr. dr. P.M. van den Eijnden
24 november 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 5: Verdragen I – Betekenis, toepassing, interpretatie en beëindiging (*dit is tevens sessie 3 van de module Internationaal recht en bestuur voor OJ*)
dr. C.M. Brölmann
4 december 2017, van 9.30 tot 12.30 uur

Sessie 6: Verdragen II - Totstandkoming, internationale ratificatie en nationale goedkeuring, doorwerking in de Nederlandse rechtsorde (*dit is tevens sessie 4 van de module Internationaal recht en bestuur voor OJ*)
dr. C.M. Brölmann
8 december 2017, van 13.30 tot 16.30 uur

Toets

De module wordt afgesloten met een open boek tentamen op 10 januari 2018, van 9.30 tot 12.30 uur.

NB: op 9 maart 2018 vindt van 09.30-12.30 uur, samen met de overheidsjuristen, een bijeenkomst plaats over het belang van een actief mensenrechtenbeleid. Daarin zal prof. mr. B.E.P. Myjer, voormalig rechter in het EHRM, op dat onderwerp ingaan.

4. Schriftelijk adviseren (vervolg)

Deze module wordt samen met groep 8 OJ gevolgd

In het eerste jaar is al de eerste schrijfopdracht gegeven. In dit vervolg wordt een tweede, meer gecompliceerde opdracht uitgevoerd. Daarmee wordt inzicht gegeven in de verschillende aspecten die bij het verlenen van advies een rol spelen.

Hoe kom je te weten wat nieuw beleid precies is, hoe moet je omgaan met allerlei vragen van beleidsmedewerkers, hoe verpak je het juridisch advies zodanig dat ook niet-juristen het begrijpen en overtuigend vinden? Uiteraard worden de adviesvaardigheden ook getraind. Het is belangrijk om als jurist effectief te kunnen adviseren in een beleidscontext of een politieke omgeving.

Leerdoelen

- Trainees kunnen een overzicht geven van de verschillende soorten instrumenten van het overheidsbeleid;
- Zij luisteren naar degenen die met verzoeken om advies komen en kunnen doorvragen om het verzoek duidelijk te krijgen;
- Zij zijn in staat schriftelijk een helder, bondig en overtuigend advies te geven;
- Daarbij nemen zij een actieve houding aan en bezien zij hoe zij uit zichzelf initiatief kunnen nemen om een zo effectief mogelijk advies te geven.

Programma

- Sessie 1: Introductie Schriftelijk adviseren II
 mr. P.J. van der Flier
 7 december 2017, van 13.30 tot 15.00 uur
- Sessie 2: Maken opdracht schriftelijk adviseren II
 mr. P.J. van der Flier
 12 december 2017, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 3: Individuele feedback groep **WJ16**
 mr. P.J. van der Flier
 12 januari 2018, van 9.30 tot 15.30 uur
- Sessie 4: Individuele feedback groep **OJ8**
 mr. P.J. van der Flier
 19 januari 2018, van 9.30 tot 15.30 uur

Toets

De beoordeling vindt plaats op basis van actieve participatie tijdens de training.

5. Intervisie

Intervisie is een gesprek dat wordt georganiseerd tussen mensen die werkzaam of in opleiding zijn in hetzelfde vakgebied. Het onderwerp van dit gesprek zijn de verrichte werkzaamheden of de toepassing van de tijdens de opleiding aangeboden kennis en vaardigheden, alsmede de problemen – van technische of persoonlijke aard – die daarbij optreden. Het doel ervan is het vergroten van de deskundigheid van de betrokkenen en het verbeteren van de kwaliteit van het werk.

De gesprekken vinden plaats terwijl ervaren ‘intervisor’ het proces begeleidt en bewaakt. De intervisor stelt verdiepende vragen en heeft kennis van verschillende intervisiemethoden. Wil intervisie effectief zijn, dan is daarvoor vereist dat men zich gelijkwaardig voelt en zich als zodanig opstelt en gedraagt, de vertrouwelijkheid van het besprokene garandeert, regelmatig bijeenkomt en gedisciplineerd en zelfkritisch meedoet.

De opbrengsten kunnen aanzienlijk zijn:

- intervisie levert voor de deelnemer concrete oplossingen op die direct op de werkvloer te gebruiken zijn;
- de deelnemer maakt zelf een keuze uit de aangeboden adviezen;
- de intervisie stimuleert reflectie en heeft daarmee impact op de deelnemer die kan leiden tot gewenste gedragsverandering.

Programma

In semester 3 en 4 worden vier bijeenkomsten gepland.

Zie voor de exacte indeling in groepen en de agendering van de intervisiebijeenkomst Outlook.

(Data volgen nog.)

Vierde semester

1. Terug naar de wetgevingspraktijk

Het doel van de bijeenkomsten is om een opfrissing en, zo mogelijk, verdieping te geven van de onderwerpen die aan de orde zijn geweest in Wetgeving in vogelvlucht. Die module, geplaatst aan het begin van de opleiding, komt daarmee aan het eind nog eens terug: het is een recapitulatie om de wetgevingstechnische en –procedurele aangelegenheden die in het werk zijn tegengekomen, in perspectief te zetten. Bovendien is de module bedoeld als voorbereiding op de eindopdracht, waarin immers ook aandacht moet worden besteed aan die wetgevingsaspecten.

Voor de bijeenkomsten worden de trainees gevraagd enkele wetgevingstechnische en wetgevingsprocedurele vragen in te brengen. Deze worden door de docenten bekeken en in de bijeenkomsten besproken. De module staat ook open voor een beperkt aantal ervaren wetgevingsjuristen die vragen hebben op het terrein van de wetgevingsprocedures en de wetgevingstechniek. Er staan vier bijeenkomsten gepland, maar gelet op de beperkte omvang van de groep kan het zijn dat minder tijd nodig is.

Leerdoelen

- Trainees weten hoe zij regelingen moeten structureren, welke onderwerpen daarin moeten worden gereguleerd, en hoe bepalingen moeten worden geformuleerd, een en ander in overeenstemming met de Aanwijzingen voor de regelgeving;
- Zij kunnen de deelnemers aan het wetgevingsproces en hun onderscheiden taken benoemen;
- Zij kunnen deze kennis en vaardigheid toepassen in alle fasen van de wetgevingsprocedure en overbrengen aan anderen in de samenwerking met hen tijdens het schrijven aan regelgeving;
- Zij zijn in staat wettelijke regelingen en de daarbij behorende toelichtingen helder, bondig en consistent te schrijven en te presenteren;
- Zij zijn in staat hun werk aan de wetgeving te organiseren op een effectieve en efficiënte wijze;
- Daarbij richten zij zich in het bijzonder op accuratesse en zorgvuldigheid, wat mede inhoudt het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken.

Programma

Sessie 1-2: Wetgevingsprocedurele vragen
dr. N.A. Florijn en mr. A. Broere
26 januari 2018, van 9.30 tot 16.30 uur

Sessie 3-4: Wetgevingstechnische vragen
mr. T.C. Borman
8 februari 2018, van 9.30 tot 16.30 uur

Sessie 5: Delegatie: de verhouding tussen centrale en decentrale regelgeving
mr. D. Corver en mr. L.L. van der Laan
16 februari 2018, van 9.30 tot 12.30 uur

Toets

De beoordeling vindt plaats op basis van de inbreng van eigen werk en actieve participatie tijdens de bijeenkomsten.

2. Vergelijkend staatsrecht

Deze module wordt samen met groep 17 WJ gevolgd

Rechtsvergelijking kan van groot belang zijn om het eigen recht beter te leren kennen: juist door het ontdekken van de wijzen waarop het Nederlandse recht verschilt en overeenkomt met andere rechtsstelsels, krijg je meer zicht op de betekenis ervan. In deze module wordt het Nederlandse staatsrecht aan de hand van enkele thema's vergeleken met de constitutionele orde in andere landen. Daarbij wordt teruggegrepen op de thema's die Koopmans in het boek 'Vergelijkend publiekrecht' (2^e druk 1986) heeft uitgewerkt, zoals het primaat van de wetgever en 'sovereignty of Parliament', rechterlijke toetsing van wetgeving en van de wetsuitvoering, de verhouding tussen rechter en wetgever, en de bescherming van grond- en mensenrechten. Ook wordt enig inzicht gegeven in de methoden van rechtsvergelijkend onderzoek.

Leerdoelen

- Trainees hebben een overzicht van de constitutionele tradities in Europa;
- Zij zijn in staat het Nederlandse staatsrecht te vergelijken met dat in andere lidstaten van de EU, onder meer zover het de positie van de rechter en de wetgever betreft en de interactie tussen beiden;
- Zij kunnen nadenken over de relatie tussen recht en politiek in het staatsrecht van EU-lidstaten;
- Daarbij zijn zij nieuwsgierig naar en staan zij open voor informatie over andere constitutionele ordes.

Programma

Het programma is nog in ontwikkeling. Meer informatie volgt spoedig (de module zal plaatsvinden in het voorjaar).

3. Recht vanuit een sociaal-wetenschappelijk gezichtspunt

Deze module wordt samen met groep 8 OJ gevolgd

In deze module gaat het vooral over de inzichten die vanuit de rechtssociologie zijn ontwikkeld en die van groot belang zijn voor het werk van wetgevingsjuristen en overheidsjuristen. De juridische werkelijkheid en maatschappelijke realiteit liggen namelijk vaak niet in elkaars verlengde en regels komen terecht in situaties waarin zij onbedoelde of zelfs averechtse effecten kunnen hebben. De module vangt aan met een inleiding over het denken over recht uit een rechtssociologisch optiek. Daarna worden de onderwerpen legitimiteit en rechtsbewustzijn aan de orde gesteld – onderwerpen waar juristen anders over lijken te denken dat burgers of politici die met recht en regels geconfronteerd worden. Maar ook moet de overheidsjurist of wetgevingsjurist ermee rekening houden dat hij of zij in een organisatie werkzaam is die in meer of mindere mate wantrouwig staat tegenover het recht. De vraag is dan hoe het recht en de waarden van de rechtsstaat in zo'n situatie tot gelding kunnen worden gebracht. De module besluit met een uitgebreide illustratie van de betekenis van het rechtssociologische denken.

Leerdoelen

Zie literatuurbundel.

Programma

- Sessie 1: Inleiding sociaal-wetenschappelijk denken over recht
prof. mr. B. Niemeijer
17 januari 2018, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 2: Legitimiteit en rechtsbewustzijn
prof. mr. B. Niemeijer en dr. A.M. Bokhorst
24 januari 2018, van 13.30 tot 16.30 uur
- Sessie 3: De rol van de jurist in de overheidsorganisatie
prof. mr. B. Niemeijer en mr. W. Wierenga LL.M.gov
31 januari 2018, van 9.30 tot 12.30 uur
- Sessie 4: De sociale werking van individuele patiëntenrechten
prof. mr. B. Niemeijer
7 februari 2018, van 13.30 tot 16.30 uur

Toets

De module wordt afgesloten met een tentamen op 7 maart 2018, van 13.30 tot 16.30 uur.

4. Europese driedaagse

Er vindt om het jaar een internationaal werkbezoek naar een hoofdstad van een andere Lidstaat van de Europese Unie plaats. Dit jaar gaan we thuis, in Den Haag, op reis door Europa. Gedurende drie dagen komen vertegenwoordigers vertellen over hun werk bij een van de instellingen. Daarmee krijg je een beeld van het functioneren van de Europese Unie, in aanvulling op de informatie die al verstrekt is in de modules Europees recht.

Voor de voorbereiding van de driedaagse wordt in het najaar van 2017 een werkgroepje samengesteld.

De periode waarin de driedaagse plaatsvindt, is vooralsnog bepaald op 4 tot en met 6 april 2018.

5. Intervisie

Zie 3^e semester.

6. Eindopdracht

De Eindopdracht is de afronding van de opleiding en heeft een driedubbel doel:

1. het is een *meesterproef* waarmee de trainee laat zien in de praktijk te kunnen brengen wat tijdens de opleiding geleerd is;
2. het uitvoeren van de opdracht is een leerproces, waarin enkele *vaardigheden* worden getraind en beoordeeld door het panel dat de opdracht met de trainee bespreekt;
3. de opdracht geeft de trainee bovendien de gelegenheid te *reflecteren* op het werk van een wetgevingsjurist aan de hand van een concreet wetgevingsproject.

Programma

Op 11 oktober 2017 om 13.30 uur is er een bijeenkomst waarin uitgebreid wordt ingegaan op de criteria voor de Eindopdracht. Ook worden voorbeelden van geslaagde (en minder geslaagde) Eindopdrachten besproken.

Het is de bedoeling dat rond 1 januari 2018 begonnen wordt met de opdracht, maar eerder mag ook. Later dan 1 februari 2018 beginnen wordt afgeraden, omdat de omvang van de opdracht zodanig is dat elke trainee er voldoende tijd voor moet nemen.

In april 2018 zal een gesprek plaatsvinden met een van de leden van het panel dat de opdracht beoordeelt om de voortgang te bezien en eventuele vragen te bespreken.

De opdracht moet op **28 mei 2018 voor 15.00 uur** worden ingeleverd, waarna ongeveer twee weken later elke trainee door een deskundig panel bevraagd wordt over de opdracht.

Keuzevakken

Het opleidingsprogramma biedt ruimte voor keuze uit een aantal modules. Een aantal van deze modules was voorheen (onderdeel) van het verplichte programma, andere zijn afkomstig uit het programma met cursussen die de academie in open inschrijving aanbiedt. Andere wetgevingsjuristen of overheidsjuristen dan trainees nemen daarom ook deel aan deze keuzemodules.

Wat betreft de invulling van de keuzeruimte gelden een paar spelregels:

1. Maak een keuze die zoveel mogelijk aansluit bij jouw eigen behoefte aan verbreding of verdieping van kennis. Als in het reguliere programma geen aandacht wordt besteed aan een onderwerp dat wel van belang is voor jouw werk en dat onderwerp wel behandeld wordt in een keuzevak, ligt het voor de hand dat jij dat vak kiest.
2. Het is niet mogelijk om andere cursussen dan de hier aangeboden keuzevakken in te brengen in de opleiding. Mocht je tussen de cursussen die de academie verzorgt voor ervaren juristen, iets vinden waar jij ook veel profijt van zou hebben, meldt het dan aan ons. Dan bekijken wij of die cursus ook kan worden opengesteld als keuzevak. Cursussen van externe aanbieders – dus andere organisaties dan de academie – kunnen nimmer worden ingebracht als keuzevak.
3. In een aantal gevallen worden de keuzevakken afgerond met een toets of opdracht. In andere gevallen dient de trainee een verslag te schrijven waaruit de leeropbrengst van de module blijkt.

Beschikbare keuzevakken speciaal voor trainees:

1. Rechtsfilosofie	(6 dagdelen, najaar 2017, toets: opdrachten, 3 ec)
2. Europees bestuursrecht	(3 dagdelen, voorjaar 2018, toets: tentamen, 2 ec)

Beschikbare keuzevakken uit het aanbod voor de ervaren juristen:

1. Telecommunicatierecht	(4 dagdelen, 2 ec, najaar 2017 – niet te volgen i.c.m. E-IAK)
2. E-IAK	(1 dagdeel en online, najaar 2017, toets: online opdrachten, 1 ec – niet te volgen i.c.m. Telecommunicatierecht)
3. Budgettair beleid	(3 dagdelen, 2 ec, najaar 2017)
4. Cybersecurity	(2 dagdelen, 1 ec, najaar 2017)
5. Gemeente in de teugels	(2 dagdelen, 1 ec, voorjaar 2018)
6. Wetgeving en rechtstoepassing	(2 dagdelen, 1 ec, voorjaar 2018)
7. Practical English for Central Government use	(5 dagdelen, 2 ec, voorjaar 2018)
8. Practical writing in English for Central Government use	(4 dagdelen, 2 ec, voorjaar 2018)
9. Toekomstgericht reguleren	(3 dagdelen, 2 ec, voorjaar 2018)

Toetsing

Alle keuzevakken worden getoetst en beoordeeld met een cijfer. Zie voor vorm toetsing het keuzevak en de omschrijving in de literatuurbundel.